

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exegesis

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

dium & perfecutionem ferre debeant.

Nos methodo noſtræ infervientes, videbimus

- I. Triplicem Querelam.
- II. Triplicem Medelam.
- III. Triplicem Cautelam.

J. J.

Exegeſis.

CUm Patriarcha Jacobus finem vitæ ſuæ imminere animadverteret, accerſitis ad ſe filiis dicebat: Congregamini, ut annunciem, quæ ventura ſunt vobis, in diebus poſterioribus, Gen. 49. v. 1. Pari ratione Servator noſter, paulò antè abitum ſuum Apoſtolos ſuos convocavit, iisdemque annunciavit, quid illis in poſterum eventurum eſſet, nempe odium, invidentia, inimicitia & perfecutiones, ut prælecta Pericope pluribus indicat.

Querelam mover

I. *Caritatis raritas.* Ex hac cauſſa ſeverè mandat Chriſtus, inquiens: Hoc præcipio vobis, ut diligatis invicem.

Hoc noſtra ſponte à nobis fieri æquum eſſet, ſumus enim homines, quos fecit Deus ex uno ſanguine inhabitare ſuper univerſam faciem terræ, Act. 17. v. 26. Atqui ut Poeta canit:

- - Sævis inter ſe convenit urſis.

Quodſi igitur bruta animalia, quæ ejusdem generis ſunt, pacem & concordiam colunt: quanto magis noſtrùm erit, qui non modo homines, ſed & Chriſtiani ſumus, quos Deus ad pacem vocavit, ut in una domo, quæ Eccleſia eſt, velut domeſtici Dei pacificè cohabitemus, & concordia ſtudeamus. At plurimi, neglecto hoc

mandato, Diabolo morem gerunt, odio, invidia, iracundia, inimicitia indulgentes, ut Chriſtus ejuſque miniſtri fruſtra ſæpè admoneant. Abundavit enim iniquitas, & refriguit caritas multorum, Matth. 24. v. 12. Omnes, quæ ſua ſunt, quærunt, Phil. 2. v. 21. Jer. 9. v. 5. Hinc non mirum, benedictionem Dei evaneſcere, & maledictionem ſuccedere, juxta illud: Quodſi invicem mordetis & comeditis, videte, ne ab invicem conſumamini, Gal. 5. v. 15. Pfalm. 109. v. 17.

II. *Piorum calamitas.* In prælecto Evangelio Servator diſcipulis ſuis prædicit odium & perfecutiones: Si mundus, inquiens, vos odit, ſcitate, quia me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuiſſetis, mundus, quod ſuum erat, diligeret &c.

Hoc ipſum in Paradifo cœpit, & continuabitur uſque ad finem ſæculi. Quid accidit pio Abeli? Nonne ab impio fratre Caino trucidatus eſt, quia Dominus ad munera Abelis reſpexerat, ad Cain verò & munera ejuſ non reſpexerat, Gen. 4. v. 4. 8.

Inſpice Patriarchas, quomodo hinc inde circumacti & afflicti fuerint, undè non abs re conſeſſi ſunt, ſe peregrinos & hoſpites eſſe ſuper terram, Hebr. 11. v. 13.

Quantopere Eccleſia Iſraelitica preſſa eſt in Ægypto, ubi Pharaos varias technas excogitavit, quomodo eam ſapienter opprimeret, Exod. 1. v. 22. & c. 5. v. 7. ſeqq. & licet illam Deus forti manu & valido brachio exindè eduxerit, attamen quadraginta annos per deſertum errantes, variis calamitatibus ſubjecti fuerunt, donec Palæſtinam occuparunt. Ubi tamen advarſarii non deſuerunt, qui variis mo-

dis

dis illos affixerunt, ut libri Judicum & Regum abundè testantur.

Postèa iusto Dei iudicio ob idololatriã, eujus rei facti erant, in captivitatẽ Babylonicam abdukti fuerunt, in quã Lxx. annos perseverarunt. Cùm tandem veniam patriam repetendi, & Hierosolymam restituti impetrassent, vicinæ gentes ædificationem impeditum iverunt, ut Israelitæ una manu opus facere, & altera telum tenere cogereatur, Nehem. 4. v. 17.

Postèa surrexit Antiochus & alii tyranni, qui populum Dei diris modis persequerantur, & nefariè perimebant, ut Historia Maccabæorum satis indicat.

In N. Test. non melior fors Ecclesiæ affulsit. Christus ipse qui velut Doctor à Deo missus omnibus viam cœli monstrabat, à Judæis odio habitus & persecutione pressus, quin tandem in crucem actus & occisus est. Apostolis Christi idem accidisse novimus. Alii ludibria & verbera experti, insuper & vincula & carceres, lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladii mortui sunt &c. Hebr. 11. v. 36. seqq.

Eusebius memorat, quod decem Romani Imperatores violenter Ecclesiam oppugnaverint, eo fine, ut eam planè delerent, inter quos Diocletianus intra tringenta dies, septendecim Christianorum millia, miserè peremit. Antiochiæ tot martyres fuerunt, ac lapides in mœnibus. Romæ Cœmeterium est, in quo octoginta millia martyrum sepulti sunt. Dux Albanus in Belgio intra sexennium octodecim millia, & sexcentos Christianos manu Carnificis necari iussit.

Vid. sup. p. 54.

Quod igitur à principio factum, adhuc fit, & fiet usque ad diem novissimum. Requies in cœlis, non in terris. Ibi loco gladii, quo hic restitimus, Eph. 6. v. 13. palmas in manibus portabimus, Apoc. 7. v. 9. lætum illud *ὄρνιθιν* canentes: Ubi mors stimulus tuus? Ubi tua, in ferne, victoria? 1. Cor. 13. v. 55. Hæc animo volyamus, si tristior fors nos premat, interea animas nostras in patientia custodiamus, Luc. 21. v. 19. non enim condignæ sunt passiones hujus temporis, ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis, Rom. 8. v. 18.

III. *Persequentium cæcitas*, de qua Servator: Nesciunt eum, qui misit me. Hæc ignorantia affectata est, quæ neminem excusat. Debent enim scire, quod Christus ipsis toties inculcavit: Si non venissem, ait ille in seqq. & locutus fuisset eis, peccatum non haberent. Nunc autem excusationem non habent de peccato suo. Interea Christiani hoc solatium arripiant, si fortè inique condemnentur ab iis, qui notitiam causæ non habent, sed cæco zelo & invidia feruntur, quod morte saltem temporali obeant: sed hostes præcipitant se in æternam mortem, ex quo nulla unquam redemptio, Psalm. 49. v. 15. Homicidæ enim Regnum Dei non hæreditant, Gal. 5. v. 20.

Ejusmodi cæci homines adhuc hodiè sunt Pontificii, qui Evangelicam veritatem sustinere nolunt, ideoque igne & ferro persequuntur omnes, qui eam profiteantur. Hoc nulla ex alia causa faciunt, quam quia Deum, & Filium ejus Jesum Christum nesciunt. Ideò vicissim afflictionem reddet iis Deus in revelatione Domini Jesu de cælo, in flamma ignis daturus vindictam

xxxx

iis,

iis, qui non noverunt Deum, & qui non obediunt Evangelio Domini nostri Jesu Christi, 2. Thell. 1. v. 8.

Inter nos ejusmodi ignorantie fratres reperiantur, qui neque Christum, neque qui misit illum, norunt. Hi sunt semper discentes, & nunquam ad agnitionem veritatis pervenientes, 2. Tim. 3. v. 7. sed manent ut equus & mulus, quibus non est intellectus, Psal. 32. v. 9. & quando quærantur de Christo, de SS. Trinitate, aut aliis fidei articulis, mera illis proverbia sunt, Joh. 16. v. 29. nihil horum intelligunt, & verbum absconditum est ab eis, Luc. 18. v. 34.

Olim cum Paulus Athenas perlustraret, videns cultus eorum divinos, invenit & aram, in qua scriptum erat *Θεὸς ἀγνώστῳ*, ignoto Deo, Act. 17. v. 23. hæc ara hodie tenus exstat in medio Christiano orbe: paucissimi agnoscunt Deum, & licet confiteantur, se nosse Deum, tamen factis negant, Tit. 1. v. 16. qualem illi aliquando excusationem habebunt de peccato suo?

Qui igitur nocet, noceat adhuc: & qui in sordibus est, sordescat adhuc: & qui justus est, justificetur adhuc, Apoc. 22. v. 11. die novissimo videbimus, quid intersit inter justum & impium: & inter servientem Deo, & non servientem ei, Mal. 3. vers. ult. Rom. 2. v. 7. 9.

De Secundo.

Sequitur *Medela*, quæ fuit

I. *Ex Christi conformitate*, quæ nobis per crucem cum eo intercedit, hinc Servator: Si mundus vos odit, scitote, quia me priorem vobis odio habuit.

Intueamur modò penitius curriculum vitæ Servatoris nostri, à nativitate usque ad beatam expirationem, & deprehendemus, nihil aliud quam perpetuam passionem & afflictionem fuisse. In stabulo nascebatur, mater in scæno jacebat, Filius in præsepio: Mox Herodes insidias vitæ ejus struit, ad quas effugiendas in Ægyptum se recipere cogitur, Matth. 2. v. 14. Reversus Nazarethæ in magna pauperie educatur, ut ipse conqueritur, Matth. 8. v. 20.

Sub initium Ministerii sui à Diabolo in eremo valdè tentatus est, Matth. 4. v. 2. non diu post conterranei ejus duxerunt illum, usque ad supercilium montis, supra quem civitas illorum erat ædificata, ut præcipitarent eum, Luc. 4. v. 29. Quoties Judæi ipsi insidiati sunt? quoties deliberarunt quomodo eum è medio tollerent? Donec tandem permissu Dei, eum ceu maleficum ceperunt, flagellarunt, spinis coronarunt, & tandem in crucem elevarunt & necarunt, ut pluribus ex historia passionis constat.

Quod si igitur propter Evangelicam veritatem in exilium acti, facultates vestras relinquere cogimini, cogitate quæso, quod & Servator vester ante vos odio habitus & propulsus sit, è Nazarethæ in Ægyptum, Matth. 2. v. 13. è Judæa in Galilæam, Joh. 4. v. 11. & sic ulterius.

Si blandis verbis lætamini ex corde hypocritico, scitote, ipsi idem accidisse, ubi à Juda osculo nefarie proditus est, Matth. 26. vers. 29. Si bona vestra rapiuntur, ut non vobis reliquum maneat, quo nuditatem operiatis, perpendite, quod &

tunica